

Miloš Todorović, penzioner
Romanovci, opš. Bos. Gradiška
(Nosilac "Spomenice" 1941" br. 26400)

A.H.V. Eos. krajina: B. Luka

ABK

SJEĆANJE NA UČITELJA SLAVKA MANDIĆA

Rodjen je 1910. s.u selu Rudice opš. Bos. Novi. Osnovnu školu završio je u svom selu, a učiteljsku u Banja Luci.

Došao je za učitelja u selo Krnete opš. Maglajani (sada Laktaši) čini mi se 1940 godine. Kao čovjek i učitelj bio je u selu omiljen.

Rat ga je zatekao u biv. jugoslovenskoj vojski, kao rezernog artilj. podočićira. Prema sjećanju Relje Ličine, njegovog zemljaka i moga ratnog druga, Mandić je učestvovao kao komandir baterije u bitci na Hrvatskoj Kostajnici protiv Nijemaca 13 aprila 1941.g. Bitka je trajala čitav dan, u Kostajnici su popucala stakla na svim kućama, a oštećen je i zvonik crkve. Nakon te borbe, odnosno kaptulacije biv. jug. vojske Slavko se vratio na svoju dužnost u Krnete.

Znam da se Slavko odmah prvih dana povezao sa učiteljem Radoslavom Vulinom iz Seferovaca. Nakon formiranja Kozarskog odreda koncem avgusta održava vezu sa Piljom Stanišljevićem i Danilom Borkovićem, učiteljem iz Turjaka, koji su već bili pripadnici Kozarskog odreda. Još ranije se ilegalno i pojedinačno satajao sa jedinim naprednim ljudima iz okolnih sela. To su bili; Rade Krivokuća iz Krnete, Uroš i Ostojia Vuruna iz Kobatovaca, Tode Milošević iz Bakinaca, Drago Perović, Stojan Dejan, Milan Nježić i Miloš Todorović iz Romanovaca i drugi.

Početkom mjeseca septembra 1941.g. na njegov poziv i inicijativu, ilegalno se se sastali u kući Mitra Perovića u Romanovcima; Drago Perović, Stojan Dejan, Milan Nježić i Miloš Todorović. Pošto je ovaj sastanak bio po danu, naš domaćin Mitar Perović čuvao je stražu. Na ovom sastanku Mandić je upoznao prisutne o pozivu KPJ na ustank, od mjeseca jula 1941.g. tj. o neophodnosti potrebe organizacija ustanka, koji je već počeo na Kozari.

Nakon 15 dana Mandić je uhvaćen od ustaša i odveden u zatvor u Banja Luku, a zatim u Zagreb, gdje je i ubijen. Na inicijativu Uroša Vurune prikupljena je veća svota novca da se plati advokat koji bi branio Slavka. Novac je prikupljan od najpovjerljivijih ljudi; Uroša Vurune, Drage Perovića, Stojana Dejana, Milana i Luke Nježića, Mirka Vurune, Stanka Agića, Miloša Bosnića, Mladena i Miloša Todorovića. Taj novac predao je Uroš Vuruna Mandića ženi, a ona je novac odnijela i dala advokatu, koji je trebao da brani

Slavka Landića na sudu.

nakon desetak dana iz ove grupe ljudi odvele su ustaše Dragu Ferovića i Stojana Nejana u Panja Luku u zatvor, koje su, takodje pobili.

Slavko Mandić ostao mi je u sjećanju kao napredan i pravi narodni učitelj, dobar drug i ~~komunist~~ istinski narodni borac.

Zos. Aleksandrovac, 12.12.1979.g.

Milos Todorović
